

## I

(Legislatīvi akti)

## LĒMUMI

## EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS Nr. 445/2014/ES

(2014. gada 16. aprīlis),

ar ko izveido Savienības rīcību “Eiropas kultūras galvaspilsētas” no 2020. līdz 2033. gadam un atceļ Lēmumu Nr. 1622/2006/EK

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 167. panta 5. punkta pirmo ievilkumu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc legislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumus <sup>(1)</sup>,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru <sup>(2)</sup>,

tā kā:

- (1) Līgums par Eiropas Savienības darbību (LESD) ir vērst uz aizvien ciešāku Eiropas tautu savienību un uztic Savienībai uzdevumu cita starpā veicināt dalībvalstu kultūru uzplaukumu, respektējot to nacionālās un reģionālās atšķirības un vienlaikus pievēršot uzmanību kopīgajam kultūras mantojumam. Šajā sakarā Savienība vajadzības gadījumā atbalsta un papildina dalībvalstu rīcību, lai uzlabotu zināšanas par Eiropas tautu kultūru un vēsturi un tās popularizētu.
- (2) Komisijas 2007. gada 10. maija paziņojumā par Eiropas darba kārtību kultūrai augošas globalizācijas apstākļos, ko Padome apstiprināja ar 2007. gada 16. novembra rezolūciju <sup>(3)</sup> un Eiropas Parlaments – ar 2008. gada 10. aprīļa rezolūciju <sup>(4)</sup>, ir noteikti mērķi turpmākiem Savienības pasākumiem kultūras jomā. Šiem pasākumiem būtu jāveicina kultūru daudzveidība un kultūru dialogs, kultūra kā jaunrades katalizators izaugsmes un nodarbinātības stratēģijas ietvaros un kultūra kā Eiropas Savienības starptautisko attiecību būtisks elements.
- (3) UNESCO Konvencijai par kultūras izpausmju daudzveidības aizsardzību un veicināšanu, kura stājās spēkā 2007. gada 18. martā un kurai ir pievienojusies Savienība, ir mērķis aizsargāt un veicināt kultūru daudzveidību, sekmēt starpkultūru izpausmes un uzlabot izpratni par kultūru daudzveidības vērtību vietējā, valstu un starptautiskā līmenī.

<sup>(1)</sup> OVC 113, 18.4.2012., 17. lpp., un OVC 17, 19.1.2013., 97. lpp.

<sup>(2)</sup> Eiropas Parlamenta 2013. gada 12. decembra nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2014. gada 24. marta nostāja pirmajā lasījumā (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta). Eiropas Parlamenta 2014. gada 15. aprīļa nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta).

<sup>(3)</sup> OVC 287, 29.11.2007., 1. lpp.

<sup>(4)</sup> OVC 247 E, 15.10.2009., 32. lpp.

- (4) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1622/2006/EK <sup>(1)</sup> noteica rīcību pasākumam “Eiropas Kultūras galvaspilsēta” no 2007. līdz 2019. gadam.
- (5) Eiropas kultūras galvaspilsētu novērtējumi, kā arī sabiedriskā apspriešana par minēto rīcību pēc 2019. gada liecina, ka tā ir pakāpeniski kļuvusi par vienu no vērienīgākajām un Eiropas iedzīvotāju visaugstāk vērtētajām Eiropas iniciatīvām kultūras jomā. Tādēļ būtu jāizveido jauna rīcība, kas aptvertu 2020.–2033. gadu.
- (6) Papildus sākotnējiem pasākuma “Eiropas kultūras galvaspilsētas” mērķiem, proti, uzsvērt Eiropas kultūru bagātību, daudzveidību un kopīgās iezīmes, kā arī veicināt Eiropas iedzīvotāju lielāku savstarpējo sapratni, pilsētas, kurām piešķirts nosaukums “Eiropas kultūras galvaspilsēta” (“nosaukums”), pakāpeniski ir arī ieviesušas jaunu dimensiju, proti, tās izmanto nosaukuma ietekmi, lai veicinātu to attīstību plašākā izpratnē saskaņā ar to attiecīgajām stratēģijām un prioritātēm.
- (7) Ar šo lēmumu izveidotās rīcības mērķiem būtu pilnībā jāsaprot ar programmas “Radošā Eiropa”, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1295/2013 <sup>(2)</sup>, mērķiem aizsargāt, attīstīt un veicināt Eiropas kultūru un valodu daudzveidību, popularizēt Eiropas kultūras mantojumu un nostiprināt Eiropas kultūras un radošo nozaru, jo īpaši audiovizuālās nozares, konkurētspēju, lai atbalstītu gudru, ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi. Minēto mērķu sasniegšanai būtu arī jāpalīdz stiprināt piederības kopīgai kultūras telpai sajūtu un veicināt kultūru dialogu un savstarpēju sapratni.
- (8) Lai šādus mērķus sasniegtu, ir svarīgi, lai pilsētas, kas ieguvušas nosaukumu, censtos attīstīt saiknes starp savām kultūras un radošajām nozarēm, no vienas puses, un tādām nozarēm kā izglītība, pētniecība, vide, pilsētattīstība vai kultūras tūrisms, no otras puses. Konkrēti, līdzšinējā pieredze apliecina “Eiropas kultūras galvaspilsētu” potenciālu, darbojoties vietējās attīstības un kultūras tūrisma katalizatora lomā, kā uzsvērts Komisijas 2010. gada 30. jūnija paziņojumā “Eiropa, tūristu apmeklētākā vieta pasaulē – jaunas Eiropas tūrisma nozares politiskās pamatnostādnes”, ko Padome atzinīgi novērtēja 2010. gada 12. oktobra secinājumos un Eiropas Parlaments apstiprināja 2011. gada 27. septembra rezolūcijā <sup>(3)</sup>.
- (9) Ir svarīgi arī, lai pilsētas, kas ieguvušas nosaukumu, censtos veicināt sociālo iekļaušanu un vienlīdzīgas iespējas un vēltu visas puses tam, lai nodrošinātu pēc iespējas plašāku visu pilsoniskās sabiedrības daļu iesaistīšanos kultūras programmas sagatavošanā un īstenošanā, īpašu uzmanību pievēršot jauniešiem un atstumtām un nelabvēlīgā situācijā esošām grupām.
- (10) Novērtējumi un sabiedriskā apspriešana ir arī pārliecinoši parādījuši, ka rūpīgi plānojot, pasākums “Eiropas kultūras galvaspilsētas” var sniegt daudzus ieguvumus. Pirmkārt un galvenokārt tā ir kultūras iniciatīva, taču tā var sniegt arī nozīmīgus sociālus un ekonomiskus ieguvumus, jo īpaši tad, ja šis pasākums tiek iekļauts attiecīgās pilsētas ilgtermiņa kultūrpolitiskās attīstības stratēģijā.
- (11) Rīcība “Eiropas kultūras galvaspilsētas” vienlaikus ir bijusi arī ļoti sarežģīts uzdevums. Kultūras pasākumu programmas īstenošana gada garumā prasa lielas pūles, un dažas nosaukumu saņēmušās pilsētas savu potenciālu ir izmantojušas veiksmīgāk nekā citas. Tāpēc minētā rīcība būtu jāpildina, lai palīdzētu visām pilsētām nosaukumu izmantot maksimāli lietderīgi.
- (12) Arī turpmāk nosaukumam būtu jāizraugās pilsētas neatkarīgi no to lieluma, tomēr attiecīgajām pilsētām, tāpat kā iepriekš, vajadzētu būt iespējai iesaistīt to apkārtnējo teritoriju, lai sasniegtu plašāku iedzīvotāju loku un palielinātu ietekmi.
- (13) Arī turpmāk nosaukums būtu jāpiešķir, pamatojoties uz īpaši izstrādātu kultūras programmu, kam vajadzētu būt ar spēcīgu Eiropas dimensiju. Minētajai kultūras programmai vajadzētu būt ietvertai ilgtermiņa stratēģijā ar ilgtspējīgu ietekmi uz vietējo ekonomikas, kultūras un sociālo attīstību.

<sup>(1)</sup> Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 1622/2006/EK (2006. gada 24. oktobris), ar ko nosaka Kopienas rīcību pasākumam “Eiropas Kultūras galvaspilsēta” no 2007. līdz 2019. gadam (OV L 304, 3.11.2006., 1. lpp.).

<sup>(2)</sup> Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1295/2013 (2013. gada 11. decembris), ar ko izveido programmu “Radošā Eiropa” (2014.–2020. gads) un atceļ Lēmumu Nr. 1718/2006/EK, Lēmumu Nr. 1855/2006/EK un Lēmumu Nr. 1041/2009/EK (OV L 347, 20.12.2013., 221. lpp.).

<sup>(3)</sup> OVC 56 E, 26.2.2013., 41. lpp.

- (14) Pierādījis, ka godīga un pārredzama ir atlase divās kārtās, ko, pamatojoties uz sarakstu, kurā dalībvalstis izkārtotas hronoloģiskā secībā, veic neatkarīgu ekspertu žūrija. Tādējādi pilsētām ir dota iespēja uzlabot pieteikumus priekšatlases un atlases starplaikā, pamatojoties uz žūrijas ekspertu sniegtajiem ieteikumiem, un ir nodrošināts nosaukuma taisnīgs sadalījums starp visām dalībvalstīm. Turklāt ekspertu nomainībai būtu jānotiek pakāpeniski, lai nodrošinātu rīcības “Eiropas kultūras galvaspilsētas” nepārtrauktību un izvairītos no pieredzes un zinātnības zuduma, kas rastos, ja visus ekspertus nomainītu vienlaicīgi.
- (15) Arī turpmāk būtu jānodrošina valstu ekspertu dalība, dalībvalstīm dodot iespēju izvirzīt līdz diviem ekspertiem žūrijā, kas veic atlases un uzraudzības procedūras.
- (16) Lai kandidātpilsētām varētu sniegt labākus norādījumus par mērķiem un prasībām, kas tām jāizpilda, lai varētu iegūt nosaukumu, būtu jāprecizē atlases kritēriji. Būtu arī jāuzlabo minēto kritēriju novērtēšanas iespējas, lai žūrijai atvieglotu pilsētu atlasīšanu un uzraudzību. Šajā sakarā īpaša uzmanība būtu jāvelta kandidātpilsētu plāniem attiecībā uz ilgtermiņa kultūrpolitiskajā stratēģijā iestrādātiem un uz ilgstošu iedarbību vērstiem pasākumiem, kas var radīt ilgtspējīgu kultūras, ekonomisko un sociālo ietekmi.
- (17) Kandidātpilsētām vajadzētu izpētīt iespējas attiecīgos gadījumos mēģināt gūt finansiālu atbalstu no Savienības programmām un fondiem.
- (18) Sagatavošanās posms, kas ilgst no pilsētas izraudzīšanas brīža līdz nosaukuma gadam, ir īpaši nozīmīgs rīcības “Eiropas kultūras galvaspilsētas” sekmīgai norisei. Ieinteresēto personu vidū valda plaša vienprātība par to, ka ar Lēmumu Nr. 1622/2006/EK ieviestie papildu pasākumi attiecīgajām pilsētām ir bijuši ļoti noderīgi. Būtu jāturpina attīstīt minētos pasākumus, it īpaši – biežāk rīkojot uzraudzības sanāksmes un žūrijas ekspertu apmeklējumus pilsētās, kā arī bijušajām, esošajām un nākamajām pilsētām, kam piešķirts nosaukums, kā arī kandidātpilsētām vēl intensīvāk savstarpēji apmainoties ar pieredzi. Izraudzītās pilsētas varētu arī attīstīt jaunas saiknes ar citām pilsētām, kam piešķirts nosaukums.
- (19) Ar Lēmumu Nr. 1622/2006/EK izveidotā *Melina Mercouri* balva ir iemantojusi svarīgu simbolisku nozīmi, kas būtiski pārsniedz balvas faktisko summu, ko piešķir Komisija. Tomēr, lai nodrošinātu, ka izraudzītās pilsētas pilda saistības, būtu jāpieņem stingrāki un precīzāki naudas balvas izmaksas nosacījumi.
- (20) Ir svarīgi, lai attiecīgās pilsētas visos savos komunikācijas materiālos skaidri norādītu, ka ar šo lēmumu izveidotā rīcība ir Savienības rīcība.
- (21) Komisijas novērtējumos par jau notikušiem “Eiropas kultūras galvaspilsētu” pasākumiem, kas balstās uz vietējā mērogā vāktiem datiem, nav bijis iespējams sniegt primārus datus par nosaukuma ietekmi. Tāpēc novērtēšanas procesā galvenā loma būtu jāuzņemas pašām pilsētām.
- (22) Līdzšinējā pieredze ir apliecinājusi, ka kandidātvalstu piedalīšanās, uzsverot Eiropas kultūru kopīgos aspektus, var palīdzēt tās tuvināt Savienībai. Tāpēc pēc 2019. gada kandidātvalstīm un iespējamām kandidātēm būtu jāļauj piedalīties ar šo lēmumu izveidotajā rīcībā.
- (23) Tomēr laikposmā, uz kuru attiecas šis lēmums, proti, no 2020. līdz 2033. gadam, lai nodrošinātu līdztiesību ar dalībvalstu pilsētām, kandidātvalstu un iespējamo kandidātu pilsētām vajadzētu ļaut piedalīties tikai vienā konkursā par nosaukumu. Turklāt līdztiesība ar dalībvalstīm ir iemesls arī tam, ka minētajā laikposmā katrai kandidātvalstij vai iespējamai kandidātei vajadzētu ļaut pasākumu rīkot tikai vienu reizi.
- (24) Lēmums Nr. 1622/2006/EK būtu jāatceļ. Tomēr tā noteikumus būtu jāturpina piemērot attiecībā uz visām pilsētām, kuras jau ir izraudzītas vai šobrīd tiek izraudzītas gadiem laikā līdz 2019. gadam.
- (25) Ņemot vērā to, ka šā lēmuma mērķus, proti, aizsargāt un veicināt kultūru daudzveidību Eiropā, izcelt to kopīgās iezīmes un sekmēt kultūras devumu pilsētu ilgtermiņa attīstībā, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, jo ir vajadzīgi, it īpaši, vienoti, skaidri un pārredzami kritēriji un atlases un uzraudzības procedūras, kā arī laba koordinācija starp dalībvalstīm, un to, ka rīcības vēriena un sagaidāmās ietekmes dēļ minētos mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā lēmumā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai,

IR PIENĒMUŠI ŠO LĒMUMU.

### 1. pants

#### Rīcības izveide

Ar šo izveido Savienības rīcību ar nosaukumu "Eiropas kultūras galvaspilsētas" no 2020. līdz 2033. gadam ("rīcība").

### 2. pants

#### Mērķi

1. Rīcības vispārīgie mērķi ir šādi:
  - a) aizsargāt un veicināt kultūru daudzveidību Eiropā un uzsvērt to kopīgās iezīmes, kā arī vairot iedzīvotāju piederības apziņu kopējai kultūras telpai;
  - b) veicināt kultūras ieguldījumu pilsētu ilgtermiņa attīstībā saskaņā ar to attiecīgajām stratēģijām un prioritātēm.
2. Rīcības īpašie mērķi ir šādi:
  - a) palielināt kultūras piedāvājuma klāstu, daudzveidību un Eiropas dimensiju pilsētās, cita starpā īstenojot transnacionālu sadarbību;
  - b) paplašināt piekļuvi kultūras dzīvei un veicināt dalību tajā;
  - c) uzlabot kultūras jomas iespējas un tās saiknes ar citām jomām;
  - d) ar kultūras palīdzību uzlabot pilsētu tēlu starptautiskā mērogā.

### 3. pants

#### Iespēja izmantot rīcību

1. Konkursā par nosaukumu var piedalīties pilsētas, un tās var iesaistīt to apkārtējās teritorijas.
2. Vienā gadā ("nosaukuma gads") ir ne vairāk kā trīs pilsētas, kam piešķirts nosaukums.

Nosaukumu katru gadu piešķir ne vairāk kā vienai pilsētai katrā no divām dalībvalstīm, kuras ir norādītas pielikumā iekļautajā kalendārā ("kalendārs"), un attiecīgos gados – vienai pilsētai no kandidātvalsts vai iespējamās kandidātes vai vienai pilsētai no valsts, kas pievienojas Savienībai, apstākļos, kas norādīti 5. punktā.

3. Dalībvalstu pilsētas var saņemt nosaukumu uz vienu gadu saskaņā ar kalendārā noteikto dalībvalstu secību.
4. Kandidātvalstu un iespējamo kandidāšu pilsētas, kuras pieteikumu iesniegšanas uzaicinājuma publicēšanas dienā, kas minēta 10. panta 2. punktā, piedalās programmā "Radošā Eiropa" vai turpmākās Savienības kultūras atbalsta programmās, var kandidēt uz nosaukumu uz vienu gadu atklātā konkursā, ko saskaņā ar kalendāru rīko katru trešo gadu.

Kandidātvalstu un iespējamo kandidāšu pilsētas laikposmā no 2020. līdz 2033. gadam var piedalīties tikai vienā konkursā.

Laikposmā no 2020. līdz 2033. gadam katra kandidātvalsts vai iespējamā kandidāte pasākumu var rīkot tikai vienu reizi.

5. Ja valsts pievienojas Savienībai pēc 2014. gada 4. maija, taču pirms 2027. gada 1. janvāra, tā ir tiesīga septiņus gadus pēc pievienošanās saņemt nosaukumu saskaņā ar tādiem pašiem noteikumiem un procedūrām, kādus piemēro dalībvalstīm. Kalendāru attiecīgi atjaunina. Ja valsts Savienībai pievienojas 2027. gada 1. janvārī vai vēlāk, tā nav tiesīga piedalīties šajā rīcībā kā dalībvalsts.

Tomēr gados, kad saskaņā ar kalendāru jau ir trīs pilsētas, kam piešķirts nosaukums, pirmajā daļā minēto valstu pilsētas ir tiesīgas saņemt nosaukumu tikai nākamajā pieejamajā gadā saskaņā ar kalendāru minēto valstu pievienošanās secībā.

Ja pirmajā daļā minētas valsts pilsēta ir iepriekš piedalījusies konkursā kandidātvalstīm un iespējamām kandidātēm, tā nevar piedalīties nekādos nākamajos konkursos dalībvalstīm. Ja laikposmā no 2020. līdz 2033. gadam šādas valsts pilsēta ir tikusi izraudzīta nosaukuma piešķiršanai saskaņā ar 4. punktu, minētā valsts pēc tās pievienošanās nav tiesīga rīkot konkursu kā dalībvalsts minētajā laikposmā.

Ja vienā un tajā pašā dienā Savienībai pievienojas vairāk nekā viena valsts un ja attiecīgās valstis savstarpēji nevar vienoties par secību, kādā tās piedalās šajā rīcībā, Padome organizē izlozi.

#### 4. pants

### Pieteikums

1. Komisija izveido vienotu pieteikuma veidlapu, pamatojoties uz 5. pantā noteiktajiem kritērijiem, un to izmanto visas kandidātpilsētas.

Ja kandidātpilsēta iesaista tās apkārtnējo teritoriju, pieteikumu iesniedz minētās pilsētas vārdā.

2. Visu pieteikumu pamatā ir kultūras programma, kam ir skaidra Eiropas dimensija.

Kultūras programma aptver nosaukuma gadu, un to izstrādā tieši nosaukuma mērķiem saskaņā ar 5. pantā noteiktajiem kritērijiem.

#### 5. pants

### Kritēriji

Kritēriji pieteikumu novērtēšanai ("kritēriji") tiek iedalīti kategorijās "ieguldījums ilgtermiņa stratēģijā", "Eiropas dimensija", "kultūras un mākslas saturs", "izpildes spēja", "sabiedrības iesaistīšana" un "pārvaldība" šādi:

- 1) attiecībā uz kategoriju "ieguldījums ilgtermiņa stratēģijā" ņem vērā šādus faktorus:
  - a) tās pieteikuma iesniegšanas brīdī ir izstrādāta kandidātpilsētas kultūras stratēģija, kas aptver rīcību un ietver plānus, kā saglabāt kultūras pasākumu ilgspēju pēc nosaukuma gada;
  - b) plāni kultūras un radošo nozaru spēju stiprināšanai, tostarp attīstot ilgtermiņa saiknes starp kultūras, ekonomikas un sociālo jautājumu nozarēm kandidātpilsētā;
  - c) rīcības paredzamā ilgtermiņa ietekme uz kandidātpilsētu kultūras, sociālajā un ekonomikas, tostarp pilsētattīstības, jomā;
  - d) plāni, lai uzraudzītu un izvērtētu nosaukuma ietekmi uz kandidātpilsētu un izplatītu izvērtēšanas rezultātus;
- 2) attiecībā uz kategoriju "Eiropas dimensija" vērtē šādus faktorus:
  - a) tādu pasākumu apjoms un kvalitāte, ar ko popularizē Eiropas kultūru daudzveidību, kultūru dialogu un Eiropas iedzīvotāju labāku savstarpējo saprašanu;
  - b) tādu pasākumu apjoms un kvalitāte, ar ko uzsver Eiropas kultūru kopīgos aspektus, kultūras mantojumu un vēsturi, kā arī Eiropas integrāciju un aktuālās Eiropas tēmas;
  - c) tādu pasākumu apjoms un kvalitāte, kuros piedalās Eiropas mākslinieki, sadarbība ar dažādu valstu dalībniekiem vai pilsētām, tostarp attiecīgā gadījumā nosaukumu saņēmušajām pilsētām, un transnacionālas partnerības;
  - d) stratēģija plašas Eiropas un starptautiskās sabiedrības intereses piesaistīšanai;
- 3) attiecībā uz kategoriju "kultūras un mākslas saturs" vērtē šādus faktorus:
  - a) kultūras programmas skaidrs un saskaņots mākslinieciskais redzējums un stratēģija;
  - b) vietējo mākslinieku un kultūras organizāciju iesaistīšana kultūras programmas veidošanā un īstenošanā;
  - c) piedāvāto pasākumu klāsts un daudzveidība un to vispārējā mākslinieciskā kvalitāte;
  - d) spēja vietējo kultūras mantojumu un tradicionālās mākslas formas apvienot ar jaunām, inovatīvām un eksperimentālām kultūras izpausmēm;

- 4) attiecībā uz kategoriju "izpildes spēja" kandidātpilsētas pierāda, ka:
  - a) pieteikumam ir plašs un spēcīgs politiskais atbalsts un attiecībā uz to ir ilgtspējīga vietējo, reģionālo un valsts iestāžu atņemšanās;
  - b) kandidātpilsētā ir vai tiks ierīkota nosaukuma piešķiršanai piemērota un ilgtspējīga infrastruktūra;
- 5) attiecībā uz kategoriju "sabiedrības iesaistīšana" vērtē šādus faktorus:
  - a) vietējo iedzīvotāju un pilsoniskās sabiedrības iesaistīšana pieteikuma sagatavošanā un rīcības īstenošanā;
  - b) jaunu un ilgtspējīgu iespēju radīšana dažādu sabiedrības slāņu pārstāvjiem – it īpaši jauniešiem, brīvprātīgajiem, atstumtām un nelabvēlīgā situācijā esošām grupām, tostarp minoritātēm, – apmeklēt kultūras pasākumus vai piedalīties tajos, īpašu uzmanību pievēršot cilvēkiem ar invaliditāti un veciem cilvēkiem attiecībā uz minēto pasākumu pieejamību;
  - c) vispārējā stratēģija plašākas auditorijas piesaistīšanai, un jo īpaši sasaiste ar izglītību un skolu piedalīšanās;
- 6) attiecībā uz kategoriju "pārvaldība" vērtē šādus faktorus:
  - a) līdzekļu piesaistīšanas stratēģijas un ierosinātā budžeta īstenošanas iespējas, kas attiecīgā gadījumā ietver plānus lūgt finansiālu atbalstu no Savienības programmām un fondiem un paredz līdzekļus sagatavošanās posmam, nosaukuma gadam, novērtēšanai un pasākumiem, kam ir ilgtermiņa ietekme, un neparedzētu izdevumu plānošanai;
  - b) plānotā pārvaldes un izpildes struktūra rīcības īstenošanai, kas cita starpā paredz pienācīgas sadarbības nodrošināšanu starp vietējām iestādēm un izpildes struktūru, tostarp mākslinieku komandu;
  - c) pasākuma direktora un mākslinieciskā direktora iecelšanas procedūra un viņu darbības jomas;
  - d) mārketinga un komunikācijas stratēģija ir vispusīga, un tajā tiek uzsvērts, ka rīcība ir Savienības rīcība;
  - e) izpildes struktūrai ir personāls ar piemērotām iemaņām un pieredzi, lai plānotu, pārvaldītu un izpildītu nosaukuma gada kultūras programmu.

## 6. pants

### **Ekspertu žūrija**

1. Izveido neatkarīgu ekspertu žūriju ("žūrija"), kas veic atlasīšanu un uzraudzību.
2. Žūrijas sastāvā ir 10 eksperti, kurus ieceļ Savienības iestādes un struktūras ("Eiropas eksperti") saskaņā ar 3. punktu.
3. Komisija organizē atklātu uzaicinājumu izteikt ieinteresētību un pēc tam piedāvā potenciālo Eiropas ekspertu kandidātu kopumu.

Eiropas Parlaments, Padome un Komisija no minētā kopuma izvēlas katrs trīs ekspertus un ieceļ viņus amatā saskaņā ar savām attiecīgajām procedūrām.

Reģionu komiteja no kopuma izvēlas vienu ekspertu un ieceļ viņu amatā saskaņā ar savām procedūrām.

Izvēloties Eiropas ekspertus, katra no minētajām Savienības iestādēm un struktūrām tiecas žūrijas sastāvā kopumā nodrošināt kompetenču papildināmību, līdzsvarotu ģeogrāfisko sadalījumu un dzimumu līdzsvaru.

4. Lai atlasītu un uzraudzītu pilsētu no kādas dalībvalsts, papildus Eiropas ekspertiem attiecīgā dalībvalsts ir tiesīga žūrijā iecelt līdz diviem ekspertiem saskaņā ar savām procedūrām un konsultējoties ar Komisiju.
5. Visi eksperti ir:
  - a) Savienības pilsoņi;
  - b) neatkarīgi;

- c) ar ievērojamu pieredzi un zināšanās:
    - i) kultūras jomā;
    - ii) pilsētu kultūras attīstībā; vai
    - iii) pasākuma "Eiropas kultūras galvaspilsētas" organizēšanā vai līdzīga mēroga starptautiska kultūras pasākuma organizēšanā;
  - d) ar iespēju žūrijas pienākumu pildīšanai atvēlēt pienācīgu darba dienu skaitu gadā.
6. Žūrija izraugās savu priekšsēdētāju.
  7. Eiropas ekspertus ieceļ uz trim gadiem.

Neatkarīgi no šā punkta pirmās daļas attiecībā uz žūrijas pirmo iecelšanu Eiropas Parlaments savus ekspertus ieceļ uz trim gadiem, Komisija – uz diviem gadiem un Padome un Reģionu komiteja – uz vienu gadu.

8. Visi eksperti deklarē visus pastāvošos vai iespējamus interešu konfliktus saistībā ar konkrētu kandidātpilsētu. Ja sniedz šādu deklarāciju vai ja atklājas šāds interešu konflikts, attiecīgais eksperts atkāpjas no amata un attiecīgā Savienības iestāde vai struktūra vai dalībvalsts aizstāj minēto ekspertu uz atlikušo pilnvaru laiku saskaņā ar attiecīgo procedūru.

#### 7. pants

##### Pieteikumu iesniegšana dalībvalstīs

1. Katra dalībvalsts ir atbildīga par konkursa organizēšanu savām pilsētām saskaņā ar kalendāru.
2. Attiecīgās dalībvalstis vismaz sešus gadus pirms nosaukuma gada publicē uzaicinājumu iesniegt pieteikumus.

Atkāpjoties no pirmās daļas, dalībvalstis, kurām ir tiesības izraudzīties pilsētu nosaukumam 2020. gadā, šādu uzaicinājumu publicē pēc iespējas drīz pēc 2014. gada 4. maija.

Visos pieteikumu iesniegšanas uzaicinājumos ietver 4. panta 1. punktā minēto pieteikuma veidlapu.

Pieteikumu iesniegšanas termiņš visos uzaicinājumos kandidātpilsētām iesniegt pieteikumus ir ne agrāk kā 10 mēneši pēc uzaicinājuma publicēšanas.

3. Attiecīgās dalībvalstis sniedz Komisijai informāciju par pieteikumiem.

#### 8. pants

##### Priekšatlase dalībvalstīs

1. Ne vēlāk kā piecus gadus pirms nosaukuma gada katra attiecīgā dalībvalsts sasauca žūrijas un kandidātpilsētu priekšatlases sanāksmi.

Atkāpjoties no pirmās daļas, dalībvalstis, kurām ir tiesības izraudzīties pilsētas nosaukumam 2020. gadā, minēto termiņu var pagarināt ne vairāk kā par vienu gadu.

2. Pēc tam, kad žūrija ir izvērtējusi pieteikumus saskaņā ar noteiktajiem kritērijiem, tā vienojas par atlasītajām kandidātpilsētām un nāk klajā ar priekšatlases ziņojumu par visiem pieteikumiem, cita starpā sniedzot ieteikumus atlasītajām kandidātpilsētām.
3. Žūrija priekšatlases ziņojumu iesniedz attiecīgajām dalībvalstīm un Komisijai.
4. Katra attiecīgā dalībvalsts oficiāli apstiprina priekšatlase atlasīto kandidātu sarakstu, kas izveidots, pamatojoties uz žūrijas ziņojumu.

#### 9. pants

##### Atlase dalībvalstīs

1. Priekšatlase atlasītās kandidātpilsētas papildina un pārstrādā savus pieteikumus, lai ievērotu kritērijus un ņemtu vērā priekšatlases ziņojumā sniegtos ieteikumus, un iesniedz tos attiecīgajai dalībvalstij, kas tos pēc tam nosūta tālāk Komisijai.

2. Katra attiecīgā dalībvalsts sasauc žūrijas atlases sanāksmi ar priekšatlasē atlasītajām kandidātpilsētām, kas notiek ne vēlāk kā deviņus mēnešus pēc priekšatlases sanāksmes.

Vajadzības gadījumā attiecīgā dalībvalsts, konsultējoties ar Komisiju, var minēto deviņu mēnešu termiņu pagarināt par pieņemamu periodu.

3. Žūrija novērtē papildinātos un pārstrādātos pieteikumus.

4. Žūrija sniedz atlases ziņojumu par priekšatlasē atlasīto kandidātpilsētu pieteikumiem kopā ar ieteikumu ne vairāk kā par vienas pilsētas izraudzīšanu attiecīgajā dalībvalstī.

Atlases ziņojumā ietver arī ieteikumus attiecīgajai pilsētai par to, kādi uzlabojumi veicami līdz nosaukuma gadam.

Žūrija atlases ziņojumu iesniedz attiecīgajai dalībvalstij un Komisijai.

5. Neatkarīgi no 4. punkta, ja neviena no kandidātpilsētām neatbilst visiem kritērijiem, žūrija var ieteikt attiecīgajā gadā nosaukumu nepiešķirt.

#### 10. pants

#### **Priekšatlase un atlase kandidātvalstīs un iespējamās kandidātēs**

1. Komisijai ir pienākums organizēt konkursu kandidātvalstu un iespējamo kandidāšu pilsētām.

2. Vismaz sešus gadus pirms nosaukuma gada Komisija *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicē uzaicinājumu iesniegt pieteikumus.

Visos pieteikumu iesniegšanas uzaicinājumos ietver 4. panta 1. punktā minēto pieteikuma veidlapu.

Pieteikumu iesniegšanas termiņš visos pieteikumu iesniegšanas uzaicinājumos ir ne agrāk kā 10 mēneši pēc uzaicinājuma publicēšanas.

3. Vismaz piecus gadus pirms nosaukuma gada žūrija veic pilsētu priekšatlasī, pamatojoties uz to attiecīgajiem pieteikumiem. Nekādas sanāksmes ar kandidātpilsētām netiek organizētas.

Pēc tam, kad žūrija ir izvērtējusi pieteikumus saskaņā ar noteiktajiem kritērijiem, tā vienojas par atlasītajām kandidātpilsētām un nāk klajā ar priekšatlases ziņojumu par visiem pieteikumiem, cita starpā sniedzot ieteikumus atlasītajām kandidātpilsētām.

Žūrija priekšatlases ziņojumu iesniedz Komisijai.

4. Priekšatlasē atlasītās kandidātpilsētas papildina un pārstrādā savus pieteikumus, lai ievērotu kritērijus un ņemtu vērā priekšatlases ziņojumā sniegtos ieteikumus, un nosūta tos Komisijai.

Komisija sasauc žūrijas atlases sanāksmi ar priekšatlasē atlasītajām kandidātpilsētām, kas notiek ne vēlāk kā deviņus mēnešus pēc priekšatlases sanāksmes.

Vajadzības gadījumā Komisija var minēto deviņu mēnešu termiņu pagarināt par pieņemamu periodu.

5. Žūrija novērtē papildinātos un pārstrādātos pieteikumus.

6. Žūrija sniedz atlases ziņojumu par priekšatlasē atlasīto kandidātpilsētu pieteikumiem kopā ar ieteikumu ne vairāk kā par vienas pilsētas izraudzīšanu vienā kandidātvalstī vai iespējamā kandidātē.

Atlases ziņojumā ietver arī ieteikumus attiecīgajai pilsētai par to, kādi uzlabojumi veicami līdz nosaukuma gadam.

Žūrija atlases ziņojumu iesniedz Komisijai.

7. Neatkarīgi no 6. punkta, ja neviena no kandidātpilsētām neatbilst visiem kritērijiem, žūrija var ieteikt attiecīgajā gadā nosaukumu nepiešķirt.



### 11. pants

#### Izraudzīšana

1. Katra attiecīgā dalībvalsts izrauga vienu pilsētu, kurai piešķir nosaukumu, pamatojoties uz žūrijas atlases ziņojumā izklāstītajiem ieteikumiem, un ne vēlāk kā četrus gadus pirms nosaukuma gada par piešķiršanu paziņo Eiropas Parlamentam, Padomei, Komisijai un Reģionu komitejai.

Atkāpjoties no pirmās daļās, dalībvalstis, kurām ir tiesības izraudzīties pilsētas nosaukumam 2020. gadā, minēto termiņu var pagarināt ne vairāk kā par vienu gadu.

2. Kandidātvalstu un iespējamo kandidāšu gadījumā Komisija izrauga vienu pilsētu, kurai piešķir nosaukumu attiecīgajos gados, pamatojoties uz žūrijas atlases ziņojumā izklāstītajiem ieteikumiem, un ne vēlāk kā četrus gadus pirms nosaukuma gada par piešķiršanu paziņo Eiropas Parlamentam, Padomei un Reģionu komitejai.

3. Šā panta 1. un 2. punktā minētajai izraudzīšanai pievieno pamatojumu, kas balstīts uz žūrijas ziņojumiem.

4. Ja pilsēta iesaista tās apkārtējo teritoriju, izraudzīšana attiecas uz pilsētu.

5. Divu mēnešu laikā pēc paziņošanas par izraudzīšanu Komisija *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša C sērijā* publicē to pilsētu sarakstu, kuras ir izraudzītas par Eiropas kultūras galvaspilsētām.

### 12. pants

#### Izraudzīto pilsētu sadarbība

Pilsētas, kas izraudzītas vienam un tam pašam gadam, cenšas veidot saiknes starp savām kultūras programmām, un šādu sadarbību var ņemt vērā 13. pantā paredzētajā uzraudzības procedūrā.

### 13. pants

#### Uzraudzība

1. Žūrija uzrauga nosaukuma gadam izraudzīto pilsētu gatavošanos un no to izraudzīšanās brīža līdz nosaukuma gada sākumam sniedz tām atbalstu un norādījumus.

2. Šajā nolūkā Komisija sasauk trīs uzraudzības sanāksmes, kurās piedalās žūrija un izraudzītās pilsētas, šādi:

- a) trīs gadus pirms nosaukuma gada;
- b) 18 mēnešus pirms nosaukuma gada;
- c) divus mēnešus pirms nosaukuma gada.

Attiecīgā dalībvalsts vai attiecīgā kandidātvalsts vai iespējamā kandidāte var izvirzīt vienu novērotāju, kas piedalās minētajās sanāksmēs.

Sešas nedēļas pirms katras uzraudzības sanāksmes izraudzītās pilsētas Komisijai iesniedz progresa ziņojumu.

Uzraudzības sanāksmju laikā žūrija novērtē sagatavošanās darbus un sniedz padomus, lai palīdzētu izraudzītajām pilsētām izstrādāt augstas kvalitātes kultūras programmu un efektīvu stratēģiju. Īpašu uzmanību žūrija pievērš atlases ziņojumā un jebkuros iepriekšējos 3. punktā minētajos uzraudzības ziņojumos ietvertajiem ieteikumiem.

3. Pēc katras uzraudzības sanāksmes žūrija sniedz uzraudzības ziņojumu par sagatavošanās darbu virzību un turpmāk veicamajām darbībām.

Žūrija savus uzraudzības ziņojumus nosūta Komisijai, kā arī izraudzītajām pilsētām un attiecīgajai dalībvalstij vai kandidātvalstij, vai iespējamai kandidātei.

4. Papildus uzraudzības sanāksmēm Komisija vajadzības gadījumā var organizēt žūrijas vizītes uz izraudzītajām pilsētām.

## 14. pants

**Balva**

1. Komisija izraudzītai pilsētai var piešķirt *Melina Mercouri* vārdā nosaukto naudas balvu ("balva"), ja saskaņā ar attiecīgo daudzgadu finanšu shēmu ir piešķirts finansējums.

Balvas juridiskos un finansiālos aspektus izskata attiecīgo Savienības kultūras atbalsta programmu ietvaros.

2. Naudas balvu izmaksā ne vēlāk kā nosaukuma gada marta beigās ar nosacījumu, ka attiecīgā izraudzītā pilsēta turpina pildīt saistības, ko tā uzņēmusies pieteikumu iesniegšanas posmā, ievēro kritērijus un ņem vērā ieteikumus, kas ir ietverti atlases un uzraudzības ziņojumos.

Uzskata, ka izraudzītā pilsēta ir izpildījusi saistības, ko tā uzņēmusies pieteikumu iesniegšanas posmā, ja laikposmā no pieteikuma iesniegšanas līdz nosaukuma gadam programmā un stratēģijā nav veiktas būtiskas izmaiņas, jo īpaši, ja:

- a) budžets ir ticis saglabāts tādā līmenī, lai spētu nodrošināt augstas kvalitātes kultūras programmu atbilstīgi pieteikumam un kritērijiem;
- b) ir pienācīgi ievērota mākslinieku komandas neatkarība;
- c) kultūras programmas galversijā ir saglabāta pietiekami ievērojama Eiropas dimensija;
- d) mārketinga un komunikācijas stratēģijā un izraudzītās pilsētas izmantotajos komunikācijas materiālos ir skaidri norādīts tas, ka rīcība ir Savienības rīcība;
- e) ir izstrādāts plāns pasākuma ietekmes uz izraudzīto pilsētu uzraudzībai un novērtēšanai.

## 15. pants

**Praktiski pasākumi**

Komisija jo īpaši:

- a) nodrošina rīcības vispārējo saskaņotību;
- b) nodrošina koordināciju starp dalībvalstīm un žūriju;
- c) ievērojot 2. pantā minētos mērķus un attiecīgos kritērijus, ciešā sadarbībā ar žūriju izstrādā norādījumus, kas atvieglo atlases un uzraudzības procedūru veikšanu;
- d) sniedz tehnisku atbalstu žūrijai;
- e) savā tīmekļa vietnē publicē visus žūrijas ziņojumus;
- f) publicē visu attiecīgo informāciju un veicina rīcības pamanāmību Eiropas un starptautiskā mērogā;
- g) veicina pieredzes un paraugprakses apmaiņu starp bijušajām, esošajām un turpmākajām pilsētām, kam piešķirts nosaukums, kā arī kandidātpilsētām un sekmē pilsētu novērtējuma ziņojumu un gūtās pieredzes plašāku izplatīšanu.

## 16. pants

**Vērtēšana**

1. Katras attiecīgās pilsētas pienākums ir tās Eiropas kultūras galvaspilsētas gada rezultātu vērtēšana.

Lai nodrošinātu saskaņotu pieeju vērtēšanas procedūrai, Komisija izstrādā kopējas pamatnostādnes un norādes attiecīgajām pilsētām, pamatojoties uz 2. pantā minētajiem mērķiem un noteiktajiem kritērijiem.

Attiecīgās pilsētas ne vēlāk kā līdz tā gada 31. decembrim, kas seko pēc nosaukuma gada, sagatavo savus novērtējuma ziņojumus un nosūta tos Komisijai.

Komisija novērtējuma ziņojumus publicē savā tīmekļa vietnē.

2. Papildus pilsētu veiktajiem novērtējumiem Komisija nodrošina, ka regulāri tiek sagatavoti ārēji un neatkarīgi rīcības rezultātu novērtējumi.

Minētajos ārējos un neatkarīgajos novērtējumos visas bijušās Eiropas kultūras galvaspilsētas tiek vērtētas Eiropas kontekstā, lai varētu veikt salīdzinājumus un gūt atziņas, kas var būt noderīgas topošajām Eiropas kultūras galvaspilsētām, kā arī visām Eiropas pilsētām. Minētajos novērtējumos iekļauj arī vispārēju rīcības izvērtējumu, tostarp rīcības īstenošanā iesaistīto procesu efektivitātes, rīcības ietekmes un veidu, kā to varētu uzlabot, izvērtējumu.

Komisija Eiropas Parlamentam, Padomei un Reģionu komitejai, pamatojoties uz minētajiem novērtējumiem, iesniedz šādus ziņojumus, kam vajadzības gadījumā pievieno attiecīgus priekšlikumus:

- a) ne vēlāk kā 2024. gada 31. decembrī – sākotnējo starpposma ziņojumu;
- b) ne vēlāk kā 2029. gada 31. decembrī – otro starpposma ziņojumu;
- c) ne vēlāk kā 2034. gada 31. decembrī – *ex post* ziņojumu.

#### 17. pants

#### **Atcelšana un pārejas noteikums**

Ar šo atceļ Lēmumu Nr. 1622/2006/EK. Tomēr to turpina piemērot pilsētām, kuras ir izraudzītas vai šobrīd tiek izraudzītas par Eiropas kultūras galvaspilsētām kādam no gadiem laikposmā no 2013. līdz 2019. gadam.

#### 18. pants

#### **Stāšanās spēkā**

Šis lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Strasbūrā, 2014. gada 16. aprīlī

*Eiropas Parlamenta vārdā –*  
priekšsēdētājs  
M. SCHULZ

*Padomes vārdā –*  
priekšsēdētājs  
D. KOURKOULAS

## PIELIKUMS

## KALENDĀRS

2020	Horvātija	Īrija	
2021	Rumānija	Griekija	Kandidātvalsts vai iespējamā kandidāte
2022	Lietuva	Luksemburga	
2023	Ungārija	Apvienotā Karaliste	
2024	Igaunija	Austrija	Kandidātvalsts vai iespējamā kandidāte
2025	Slovēnija	Vācija	
2026	Slovākija	Somija	
2027	Latvija	Portugāle	Kandidātvalsts vai iespējamā kandidāte
2028	Čehijas Republika	Francija	
2029	Polija	Zviedrija	
2030	Kipra	Beļģija	Kandidātvalsts vai iespējamā kandidāte
2031	Malta	Spānija	
2032	Bulgārija	Dānija	
2033	Nīderlande	Itālija	Kandidātvalsts vai iespējamā kandidāte